



Raport privind practicile de rezolvare a problemelor școlare:

Trecerea în revistă a practicilor curente
pentru rezolvarea problemelor la nivel
școlar și a proceselor de implicare a
comunității

PROGRAM

Schools&Solutions: Extinderea abordărilor restaurative în școală pentru îmbunătățirea mediului școlar și încurajarea competențelor elevilor în gestionarea conflictelor

PARTENERI

Școala Gimnazială, Nr. 28 (Romania) – Coordonator
Asociația European Association for Social Inovation (România)
Aproximar, Cooperativa de Solidariedade Social, CRL (Portugalia)
Sehit Polis Ismail Ozbek Ortaokulu (Turcia)
SynRJ Limited (Regatul Unit al Marii Britanii)
Amadora Inovation EM Unipessoal LDA (Portugalia)
Zemgales vidusskola (Letonia)
IES María Blasco (Spania)

AUTORI

Școala Gimnazială, Nr. 28
Diana Bălășoiu
Carmen Mihalache
Elena Mădălina Surdică
Georgiana Șerban

DATA PUBLICĂRII

Iulie 2021

MULȚUMIRI

Multe mulțumiri echipei de proiect SCHOOLS&SOLUTIONS pentru diseminarea sondajului în diferite școli și pentru creșterea acoperirii noastre. O mulțumire specială tuturor respondenților la chestionare, care și-au dedicat timpul participării la cercetare; ne-ați oferit date și informații valoroase despre problemele școlare des întâlnite și cum să le abordăm în mod eficient folosind practici restaurative. În cele din urmă, mulțumim Comisiei Europene (Programul Erasmus+) pentru finanțarea proiectului.

www.schoolssolutions-project.org | Toate drepturile rezervate.

Introducere



Introducere

Acest raport face parte din proiectul Erasmus+ „Schools&Solutions: Extinderea abordărilor restaurative în școală pentru îmbunătățirea mediului școlar și încurajarea competențelor elevilor în gestionarea conflictelor”, desfășurat în perioada 2020 - 2023.

Școlile ar trebui să fie un loc sigur pentru toată lumea, dar unii elevi se confruntă cu hărțuirea și excluziunea socială, ceea ce provoacă dificultăți și profesorilor. Abordările restaurative în școală pot ameliora tulburările de comportament și pot îmbunătăți mediul școlar, având un impact pozitiv asupra violenței și comportamentului antisocial, creând o cultură a respectului, grijii și incluziunii. Proiectul își propune să îmbunătățească modul în care școlile gestionează conflictele și tensiunile prin repararea prejudiciilor și construirea de relații.

Pentru a ne atinge scopul, propunem următoarele:

- 1. Dezvoltați modalități inovatoare și interactive de a include comunitatea școlară în rezolvarea problemelor;**
- 2. Formarea cadrelor didactice pentru a face față realităților școlare, prin practici restaurative;**
- 3. Crearea de mecanisme pentru îmbunătățirea comportamentului elevilor, reducerea nevoii de a suspenda elevii, repararea relațiilor deteriorate;**
- 4. Împiedicarea traiectoriei din mediul școlar spre sistemul de justiție juvenilă;**
- 5. Încurajarea elevilor de a prelua responsabilitatea și răspunderea pentru acțiunile lor și de a face față impactului comportamentului lor asupra celorlalți.**

Pentru a face acest lucru, propunerea noastră se bazează pe rezultatele intelectuale și, în cadrul acestora, un set de activități care urmează să fie desfășurate pe toată durata proiectului în cadrul parteneriatului transnațional:

- **„IO1 - Raport privind practicile de rezolvare a problemelor școlare: Trecerea în revistă a practicilor curente pentru rezolvarea problemelor la nivel școlar și a proceselor de implicare a comunității”**

- „IO2 – Practici restaurative în școli – reproducerea modelului”
- „IO3 - Ghid pentru implementarea unui centru școlar restaurativ: Ghid privind parteneriatul cu școlile și comunitatea locală”

Rezultatul Intelectual 1 (IO1) urmărește să creeze o resursă comună pentru cunoașterea complexă a practicii în școli în ceea ce privește practicile de rezolvare a problemelor și procesele de implicare a comunității la nivel local și național. Raportul conține o scurtă informare legată de contextul național, care enumeră practicile curente per școală și țară, cu recomandări pentru următorul Rezultat Intelectual (IO) al proiectului, dar și câteva recomandări pentru a influența factorii de decizie și calitatea și echitatea școlii.

Cele mai răspândite probleme identificate în școli sunt:

- Abandon școlar timpuriu;
- Bullying – abuz și intimidare;
- Atitudini nepotrivite ale elevilor;
- Lipsa participării părinților;
- Instrumente insuficiente în abordarea comportamentelor perturbatoare în sălile de clasă.

Scopul practicilor restaurative este de a îmbunătăți și de a crește participarea elevilor pentru a spori apartenența la comunitate; încurajarea participării active oferind o mare varietate de opțiuni; sărbătorirea realizărilor personale sau de grup în contextele în care participarea este mai importantă decât câștigul sau pierderea.

Proiectul a implicat 109 școli din 5 state membre ale UE – ca atare, parteneriatul subliniază că datele obținute nu sunt reprezentative pentru situația din țările partenere. Rezultatele ar trebui tratate cu un grad de prudență și nu pot fi reprezentative pentru caracterizarea practicilor de restaurare în școlile din Europa.

Elevii și cadrele didactice sunt invitați să contribuie la rezolvarea în școală a problemelor de comportament care îi afectează, cu privire la: abandonului școlar timpuriu și absentismul, agresiunile de tip bullying și cyberbullying (hărțuirea online), lipsa motivației elevilor, lipsa implicării părinților și a comunității; ineficacitatea politicilor școlare, problemele de comportament, violența școlară și relația profesor-elev.

Pentru a obține cele mai bune informații posibile despre practicile restaurative din școli și despre modul în care acestea ar putea fi îmbunătățite, parteneriatul a

identificat situații specifice, oferind cea mai bună dinamică în dezvoltarea unui proiect substanțial în derulare pentru multe școli în rezolvarea problemelor specifice folosind practicile restaurative.

1 / Metodologie



1. Metodologie

Un Instrument Metodologic a fost elaborat de către Aproximar și Scoala Gimnaziala Nr. 28. În acest raport sunt incluse următoarele:

Cercetarea cantitativă – Instrument de cercetare de birou

Cercetarea calitativă– Chestionar / interviu

Colectarea și analizarea datelor

1.1 Descriptori tematici

Grup 1: Descriptori tematici cu privire la scopul inițiativei, precum: Problemele cele mai răspândite în școlile din țara dumneavoastră, cadrul legislativ, practici restaurative, exemple în mediile educaționale din țara dumneavoastră, bune practici la nivel național

Grup 2: Descriptori tematici cu privire la tema informației, cum ar fi: Informații demografice, probleme școlare, mediu școlar, proceduri disciplinare și protocol; sistemul, structurile și comunitatea școlară și disponibilitatea de a implementa practici restaurative.

1.2. Cercetarea calitativă, de birou

Chestionarul programului constă în șase părți:

- 1) Informații demografice – țara, orașul, numele școlii, genul, vârsta
- 2) Probleme școlare – problemele cele mai răspândite și o clasificare a acestora, identificând practicile restaurative de către școală
- 3) Mediul școlar – importanța acordată rolului elevilor și cadrelor didactice în situații conflictuale
- 4) Proceduri și protocoale de disciplină: tipuri de comunicare utilizate în stabilirea orientării și așteptărilor privind comportamentul, abordarea cauzelor fundamentale ale comportamentului, participarea la un proces de restituire, raportarea agresiunii sau a oricărui tip de abuz autorităților școlare
- 5) Sisteme, structuri și comunitatea școlară: implicarea elevilor în intervenții de practică restaurativă și procedure asociate, folosind datele din sondaje aplicate în mod regulat elevilor, familiilor și cadrelor didactice, folosind întrebări restaurative pentru a promova soluționarea conflictelor
- 6) Pregătirea de a implementa practici restaurative: disponibilitatea elevilor și a personalului școlii de a adopta practici restaurative și de a identifica în continuare

„Cercetarea exploratorie”, găsită în Schools&Solutions, se face de obicei atunci când opțiunile alternative nu au fost clar definite; prin urmare, această abordare a permis, drept consecință, familiarizarea cu contextul activităților de restaurare în spațiu european, precum și identificarea posibilelor nevoi de formare prin următoarele întrebări de cercetare:

- 1) Există o persoană anume numită responsabilă pentru adoptarea practicilor restaurative în cadrul școlii dumneavoastră?
- 2) Este școala dispusă să ofere sprijin continuu în mod deschis și activ pentru practici restaurative?
- 3) Sunteți deschis ca școala dvs. să primească formare în domeniul practicilor restaurative?
- 4) Ați dori ca școala dumneavoastră să-și aprofundeze practicile restaurative?

Au fost adoptate metode mixte, inclusiv colectarea și analiza datelor calitative și cantitative în paralel. Datele au fost colectate prin Needs Screening Tool - Instrumentul de Verificare al Nevoilor, cu întrebări deschise și închise și conținând feedback cu privire la problemele care ar putea fi îmbunătățite. Pentru a colecta datele, din fiecare țară parteneră s-a implicat un minim de 5 școli, având astfel o dimensiune minimă a eșantionului de 52 de răspunsuri.

Analiza datelor a fost realizată în mod descriptiv și cantitativ, dar aceste date trebuie interpretate ca fiind în contextul unei investigații exploratorii reprezentând o abordare inițială a unui subiect care necesită un studiu suplimentar. Prin urmare, datele sunt menite să informeze îmbunătățirile în furnizarea nivelului de servicii, iar rezultatele ar trebui tratate cu prudență, nu pentru a caracteriza practicile tehnice de restaurare în școlile europene.

1.3. Informații demografice privind participanții

La sondaj au participat voluntar 109 școli din 7 state membre ale UE și 2 state non-membre ale UE, distribuite astfel: 53 de școli din Turcia, 13 școli din Portugalia, 18 școli din România, 3 școli din Macedonia de Nord, 1 școală din Germania, 7 școli din Spania, 7 școli din Letonia, 4 școli din Polonia și 1 școală din Regatul Unit. Pentru două răspunsuri, țara este necunoscută. Majoritatea școlilor participante care au participat la sondaj provin din orașe și orașe, cu mult mai puțini respondenți în sate. Pentru două răspunsuri, orașul/orașul/satul este necunoscut.

Profilul școlilor:

Cercetarea a început prin a întreba personalul școlilor legat de locație și tipul de școală. Respondentul poate alege mai mult de un răspuns la toate aceste întrebări.

Majoritatea respondenților lucrează în învățământ secundar superior (clasele 10-12 sau 13) și secundar inferior (clasele 5-9 sau 10). Un număr mai mic de respondenți lucrează în învățământul primar (clasele 1-4 sau a 5-a), urmat de învățământul preșcolar și terțiar (universități și alte școli de învățământ superior).

Respondenții au fost în proporție de 63% de gen feminin, în timp ce doar 36% au fost de gen masculin. 1% din respondenți au preferat să nu menționeze genul.

2/ Concluziile



2. Concluziile

Acestea sunt legate de percepții restaurative, nevoi și practici actuale, analizate printr-un proces de analiză calitativă a conținutului, care implică gruparea și clasificarea caracteristicilor și ideilor indicate de către eșantionul total (13 respondenți din Portugalia, 10 din România; 48 din Turcia, 6 din Letonia și 6 din Spania).

2.1. Calitativ

A fost elaborat un instrument care să includă comunitatea școlară în crearea de soluții pentru probleme prin extinderea abordărilor restaurative existente. Instrumentul metodologic a avut următoarele obiective: clasificarea în categorii generice a diferitelor inițiative legate de orice practică, răspunsul la problemele școlare într-un mod inovator, oferind partenerilor un model de transfer și organizare a informațiilor; colectarea și compararea informațiilor din diferite țări. Acest instrument a constat în cercetarea de birou calitativă, un chestionar/ghid de interviu și un tabel pentru organizarea informațiilor.

2.1.1 Orientările pentru trecerea în revistă a bunelor practici

„Orientările pentru trecerea în revistă a bunelor practici” a reprezentat un document-resursă pentru a ajuta partenerii să caute, să colecteze, să analizeze și să transfere în chestionarele de legislație și program și în tabelul de clasificare a legislației și a programelor informațiile relevante care urmează să fie incluse în raportul de analiză. Acest manual constă în:

1. Recomandări pentru căutarea informațiilor.
2. Recomandări pentru selectarea informațiilor.
3. Sprijin pentru analizarea informațiilor și raportarea acestora în chestionare și tabele.

2.1.2 Legislație și Tabel de clasificare a programelor

Acest document a constat într-un tabel cu scopul de a organiza și rezuma în mod grafic informațiile despre legislația și programul selectat. Parteneriatul și-a împărtășit

contextul național cu privire la bunele practici și bunele practici la nivel național - programe naționale, instrumente, măsuri, politici, a căror intervenție urmărește să răspundă problemelor la nivel de școală și angajamentul comunității.

LEGISLAȚIE

Țară: Turcia

Proiectul „Asistență tehnică pentru prevenirea violenței împotriva copiilor la școală”, un proiect finanțat de Uniunea Europeană al Ministerului Educației Naționale, realizat în 2015 pentru a reduce violența în școli. Un studiu al Ministerului Educației Naționale, aplicația „E-Guidance” este utilizat pentru aplicații complete de orientare în școli (2015). În ghid există diferite aspecte pentru a oferi asistență tehnică pentru combaterea violenței împotriva copiilor. Pentru a preveni incidentele disciplinare care apar în învățământul secundar, instituțiile Ministerului Educației Naționale (MoNE), a emis diverse reglementări în diferite momente (2007).

Țară: Letonia

Situația problemelor prezentate în Letonia este reglementată de legi învechite (frecvent - 10 sau chiar 20 de ani). Acest lucru ne arată că este necesară modernizarea legilor. Modul în care țările protejează situațiile vulnerabile și luptă împotriva abuzului asupra copiilor poate fi un indicator al preocupărilor sociale și al nevoilor reale de a aborda o problemă a violenței împotriva copiilor. Cu toate acestea, Letonia are o lege privind protecția drepturilor copilului, legea penală, o procedură de acordare a ajutorului copilului care a suferit activități ilegale, legea educației și, desigur, Constituția Republicii Letonia.

Țară: România

Legislația națională a educației - legea nr. 1 din 5 ianuarie 2011 prevede în articolul (3) că idealul educațional al școlii românești constă în dezvoltarea liberă, integrală și armonioasă a individualității umane; o anexă la aceeași lege include o referire la violența psihologică (bullying). Ministerul Educației și Cercetării și specialiștii cooperați în grupul de lucru de profil au elaborat normele metodologice de aplicare a Legii nr. 221/2019 care previne și combate bullying-ul în spațiile destinate educației. Obiectivul

lor al normelor metodologice este de a facilita crearea unui climat sigur și pozitiv în unitatea de învățământ, bazat pe respect față de persoană, nediscriminare, motivație pentru învățare și asigurarea bunăstării preșcolarului/elevului în unitatea de învățământ. La nivel național, se pune accent pe următoarele aspecte: prevenire, parteneriat instituțional și încurajarea negocierilor directe între profesor și elev.

Țară: Portugalia

Legea nr. 51/2012 aprobă Statutul elevului și Etica școlară, care stabilește drepturile și îndatoririle elevului din învățământul primar și gimnazial. Articolul 22 prevede că încălcarea de către elev a oricăreia dintre îndatoririle sau regulile de procedură ale școlii, care se dovedesc a perturba funcționarea normală a activităților sau relațiilor școlare din cadrul comunității educaționale, constituie abatere disciplinară pasibilă de aplicarea unei măsuri corective sau disciplinare.

Țară: Marea Britanie

Prin lege, toate școlile de stat trebuie să aibă un cod de conduită care să includă măsuri de prevenire a tuturor formelor de agresiune în rândul elevilor. Acest cod este decis de școală, iar profesorii, elevii și părinții trebuie informați. Implementarea acestuia este responsabilitatea directorului, care, la rândul său, răspunde în fața Consiliului Governorilor. Nu există o definiție legală a ceea ce reprezintă hărțuirea; cu toate acestea, este de obicei definit ca un comportament repetat, menit să rănească pe cineva fie fizic, fie emoțional și adesea vizează anumite grupuri, de exemplu din cauza rasei, religiei, sexului sau orientării sexuale.

Țară: Spania (Valencia)

Spania are mai multe legi relevante: legea 8/2015 privind protecția copiilor și adolescenților, legea 26/2018 privind garanțiile legale ale copiilor și adolescenților, Legea 15/2010 privind autoritatea profesorilor. În afară de legi, există și decrete, cum ar fi: decretul 104 /2018 privind elaborarea principiilor de echitate și incluziune, decretul 30/2014, care reglementează compromisul dintre familii și școli, decretul 39/2008, privind drepturile și îndatoririle elevilor, familiilor, profesorilor și lucrătorilor. Există și ordine precum 20/2019, care reglementează incluziunea elevilor, 3/2017, ordin care creează protocolul de prevenire a violenței în școli și Ordinul 62/2014, ordin care

actualizează planul de conviețuire în școală - fiecare școală elaborează un Plan de Conviețuire care să fie implementate.

Practici Restaurative

Țară: România

Legislația română nu reglementează în mod explicit aceste practici; cu toate acestea „Ghidul practic de aplicare a medierii și practicilor restaurative în mediul educațional” a fost elaborat în cadrul proiectului „Calitate în educație prin mediere și practici restaurative” și promovează discuția restaurativă, o metodă de îmbunătățire a comunicării între părțile aflate în conflict prin schimbul de informații, gânduri, emoții, sentimente și nevoi; construirea încrederii prin ascultarea activă și, în cele din urmă, receptivitatea la schimbare prin înțelegerea cauzelor conflictului și a nevoilor celuilalt.

Țară: Letonia

Practicile restaurative nu sunt observate pe scară largă în școlile letone; cu toate acestea, sunt folosite tactici similare acestora. Exemple dintre acestea sunt: medierea, supravegherea, munca proactivă sau reactivă efectuată de obicei de un psiholog școlar sau asistent social.

Țară: Marea Britanie

Practicile restaurative se găsesc în școlile din Anglia (și în celelalte 3 țări ale Regatului Unit), cu toate acestea, nu sunt coordonate la nivel național. În consecință, distribuția este în cel mai bun caz, neregulată și complet dependentă de interesul celor din cadrul unei școli individuale sau la nivelul unei autorități locale.

Țară: Spania

Există mai multe practici restaurative implementate în școlile din Spania, cum ar fi promovarea unor locuri sănătoase și sigure pentru interacțiune și discuție, luarea în

considerare a medierii ca instrument de bază în soluționarea conflictelor, evitarea abandonului școlar și a absentismului, încurajarea participării elevilor și părinților și compromisul profesorilor în bunăstarea comunității.

Țară: Portugalia

Direcția Generală pentru Educație stimulează implementarea de programe și crearea de proiecte care se bazează pe principii restaurative, adică în domeniile managementului conflictelor, medierii și învățării socio-emoționale. Susținând principiile restaurative, există Cabinete de Apoiro ao Aluno e à Família (GAAF) Student and Family Support Office – un birou de intervenție pentru medierea școlară; República de Jovens - a vizat combaterea indisciplinei, a comportamentului deviant și a lipsei de apartenență la o comunitate, bazată pe conceptul de democrație; și Mindserena - Proiect de învățare socioemoțională folosind tehnica de mindfulness în context educațional.

Țară: Turcia

Nu toate școlile au practici restaurative; totuși, există școli în care se practică medierea de la egal la egal sau gestionarea conflictelor pentru a reduce problemele din școli. Este pregătit un ghid pentru medierea de la egal la egal pentru școli, în scopul de a rezolva problemele între egali. În ghid există sfaturi practice pe care o școală le poate urma înainte de a începe medierea, în timpul medierii și după finalizarea acesteia. În cadrul proiectului numit Güvenli Okul Projesi (2018), a fost pregătit un manual care arată cum să crești un mediu școlar sigur.

2.2.3 Practici naționale, instrumente de programe, măsuri, politici, și intervenție

Țară: România

1. Medierea conflictelor școlare

Medierea conflictelor școlare este un program care oferă sprijin real și imediat copiilor agresați, agresorilor și familiilor implicate. Există și un curs opțional numit „Găsește curcubeul emoțiilor și vei fi supereroul anti-bullying!”, care se ocupă de prevenirea agresiunii prin dezvoltarea abilităților de inteligență emoțională, reușind să prevină bullying-ul și să devină adulți responsabili, conștientizarea de sine, personal

management, conștientizare socială, abilități de relație și comunicare, luare a deciziilor. Programul „Școală după școală” (SDS) este un program complementar programului școlar obligatoriu, care oferă oportunități de învățare formală și non-formală, pentru dezvoltarea abilităților, învățarea corectă și accelerarea învățării prin activități educaționale, recreative și de agrement și are ca scop atât la elevii din ciclul primar, cât și la gimnaziu. „Opriti agresivitatea, începeți cooperarea și comunicarea empatică” este o practică care combină elemente de consiliere cu metode specifice de activități integrate, dar și studii de caz, și răspunde atât problemelor școlare, cât și ale comunității.

Țară: Letonia

Există proiecte precum proiectul Fondului Social European „Sprijin pentru reducerea abandonului școlar timpuriu” sau „PuMPuRS” care oferă sprijin individual cursanților care riscă să abandoneze studiile sau să nu le finalizeze, menit nu doar să ofere sprijin individual cursanților, dar și să sprijine profesorii în lucrul cu riscul de părăsire timpurie a școlii, pentru a promova sustenabilitatea sistemului de sprijin dezvoltat în comun. Supravegherea îmbunătățește și eficiența profesională. De asemenea, există metoda grupului de sprijin al cursanților, care abordează escaladarea relațiilor în mediul educațional. Dirigintele este prima persoană care se implică în rezolvarea problemei prin crearea grupului personal de lucru necesar, în funcție de situație.

Țară: Marea Britanie

Activitate anti-bullying în școli - o analiză a 142 de politici anti-bullying din școli, din 115 școli primare și 27 de școli gimnaziale, analizând dacă acestea au fost sau nu „reactive” (procesând incidentul după ce acesta s-a petrecut) sau „proactive” (folosind procese și abordări care au descurajat în primul rând bullying-ul) și încercând să măsoare nivelul de succes. Există, de asemenea, conferințe/întâlniri de grup de familie cu structură, studenți restauratori și probleme de comportament și unități de recomandare a elevilor (PRU) și furnizare alternativă (AP).

Țară: Spania

PAT (Plan de Acción Tutorial) este un program planificat în funcție de progresul grupului care se plasează în programul de predare dedicat îmbunătățirii performanței și conviețuirii grupului. Programul TEI este un program de prevenire a violenței în școală, de îmbunătățire a interacțiunilor și de a crea o cultură non-violentă în

comunitate, timp în care elevii sunt instruiți pentru rezolvarea conflictelor și soluții restaurative, mai degrabă decât disciplinare. De asemenea, există o echipă de mediere în majoritatea școlilor.

Țară: Portugalia

Mediadores para o Sucesso Ecolar (Mediatorii pentru succesul școlar), Proiect 12-15; Mentos Sorridentes (Minți zâmbitoare); Take It - o practică care răspunde la implicarea comunității tinerilor..

Țară: Turcia

Există mai multe programe și practici prezente în școli, cum ar fi Prevenirea abandonului școlar prin creșterea stimei de sine a elevilor, Okulda Yaşam Ağı (activități curriculare), Üçüncü SACAYAĞI (diferite activități școlare) și Cercetarea efectelor disciplinei restaurative asupra Bullying-ului între colegi și violență - un studiu de teză cu o parte practică. Constă din două faze la nivel de liceu și este un fel de evaluare a nevoilor pentru a descrie bullying-ul de la egal la egal în licee. În a doua fază, a fost implementat un model restaurativ pentru a rezolva problema bullying-ului de la egal la egal.

2.2. Cercetare cantitativă

83 dintre respondenți au răspuns la aceste întrebări, mai precis, 24% au acuzat lipsa motivației elevilor, 18% problemele comportamentale, 16% lipsa angajamentului părinților, 9% lipsa angajamentului comunității și 7% părăsirea timpurie de la educație și absentismul.

În a doua parte a chestionarului, respondenții au trebuit să răspundă la anumite întrebări pentru a identifica problemele cu care se confruntă în școală. De asemenea, au fost întrebați despre cele mai răspândite probleme din școală înainte de pandemia COVID-19. Respondenții au dat răspunsuri de la *dezacord puternic* la *acord puternic*. Astfel, cele mai răspândite probleme în școli în ultimii trei ani sunt:

1. Probleme de comportament: De exemplu, tulburări psihologice, tulburări de învățare sau stil parental / stil de viață inadecvat; Germania a raportat-o ca fiind

problema exclusivă, însă apare în toate țările, cel mai înalt nivel fiind în Germania și cel mai scăzut în Spania.

2. Lipsa motivației elevilor - apare în majoritatea țărilor, cel mai înalt nivel este similar pentru: Letonia, Polonia, Spania și Turcia.

3. Lipsa de implicare a părinților - apare la cele mai înalte niveluri - Portugalia și Anglia, cel mai scăzut este în Macedonia de Nord; nu apare ca o problemă în Germania, Polonia și Spania.

4. Lipsa angajamentului comunității - apare la niveluri ridicate în Anglia și Spania, cel mai scăzut nivel în Portugalia, nu apare ca fiind o problemă în Germania și Polonia.

5. Abandonul și absentismul școlar - apare în majoritatea școlilor, cel mai înalt nivel în Polonia, cel mai scăzut în România, nu apare ca fiind o problemă în Germania.

Turcia, Spania, România și Portugalia se confruntă cu o varietate de probleme - Germania a identificat o singură problemă - probleme de comportament, Polonia a identificat 3, Anglia, Letonia și Macedonia de Nord au identificat 5 probleme.

Polonia consideră că practicile sunt pe deplin eficiente. Spania, România și Turcia consideră că practicile sunt eficiente într-o oarecare măsură. Majoritatea țărilor sunt de acord cu utilizarea unor practici eficiente.

Este evident că școlile aplică în mod diferit practicile restaurative și nu există experiență cu privire la metodologia și impactul practicilor restaurative pentru elevi, părinți, personal pedagogic și comunitate.

Acesta este motivul pentru care recomandăm cu tărie schimburile de bune practici între partenerii din proiect, având în vedere circumstanțele și cultura organizațională diferite în fiecare caz.

În cea de-a treia parte a chestionarului, respondenții au dat răspunsuri de la *dezacord puternic* la *acord puternic* privind anumite afirmații referitoare la climatul școlar.

Răspunsurile demonstrează varietate de percepție a invitației de a contribui la rezolvarea problemelor comportamentale din școli.

Invitația de a contribui la rezolvarea problemelor comportamentale din școală care au un efect negativ trebuie gestionată de o autoritate centrală, astfel încât să devină o practică pentru școli.

Polonia este total de acord. Anglia, Letonia și Spania sunt de acord și sunt puternic de acord. Macedonia de Nord este ferm de acord, este de acord și nici nu este de acord.

Portugalia acoperă aproape toate răspunsurile (cu excepția celor de dezacord puternic), iar Turcia și România acoperă toate tipurile de răspunsuri (de la dezacord puternic la total de acord). Germania nu are date disponibile.

Având în vedere că ascultarea părților aflate în conflict este un aspect cheie în mediere, recomandăm o vizibilitate mai mare a programelor de mediere în școli cu program și etape clare, cum ar fi crearea unui spațiu special pentru mediere (ex. biroul consilierului școlar).

Elevilor li se oferă oportunități de a ameliora situația dacă sunt responsabili pentru cauzarea unui prejudiciu.

Germania nu este pe deplin de acord, iar Polonia este pe deplin de acord. Anglia, Letonia și Spania sunt de acord și sunt puternic de acord, în timp ce Macedonia de Nord este de acord și dar și dezacord. Portugalia este ferm de acord, este de acord și nici nu este de acord sau dezacord. România și Turcia acoperă toate răspunsurile posibile.

Având o gamă întreagă de răspunsuri posibile, sugerăm existența unui protocol care ar reglementa acest aspect.

Când un elev provoacă un prejudiciu, principalul răspuns al școlii este o sancțiune sau o pedeapsă.

Polonia este pe deplin de acord, Germania este în totalitate în dezacord, Anglia și Macedonia de Nord sunt de acord dar și dezacord. Letonia este puternic în dezacord și în dezacord. Portugalia și Spania acoperă toate răspunsurile, cu excepția celor total de acord. România și Turcia acoperă toate răspunsurile posibile.

Majoritatea reglementărilor școlare conțin sancțiuni și măsuri de pedeapsă pentru a depăși comportamentele nedorite din școli. Se pare că se va depune un efort mare cu scopul de a schimba atitudinile, a limbajul și așteptările în implementarea practicilor restaurative în multe țări.

Când cineva face ceva dăunător, cei implicați ajută să decidă cum ar putea fi evitate incidente similare în viitor.

Polonia este pe deplin de acord. Germania nu este în totalitate nici de acord, nici în dezacord. Anglia și Macedonia de Nord sunt de acord dar și dezacord. Letonia este de acord și nu este puternic de acord. Spania este total de acord, este de acord, dar și dezacord. Portugalia, România și Turcia sunt puternic de acord, de asemenea sunt nici de

acord, nici în dezacord.

Acest lucru se aplică părților aflate în conflict și hotărârii lor de a evita situații similare în viitor și necesită mediere și consiliere pentru toate părțile implicate. Este nevoie de sesiuni de mindfulness pentru a crește conștiința cu privire la consecințele conflictelor.

Proceduri disciplinare și protocol

Profesorii/personalul comunică cu elevii într-o manieră care întărește comportamentul pozitiv și reduce comportamentul negativ.

Anglia este pe deplin de acord. Germania nu este în totalitate nici de acord, nici în dezacord. Polonia este total de acord. Letonia și Macedonia de Nord sunt de acord și nici nu sunt de acord sau dezacord. Dezacordurile sunt identificate în România, Portugalia și Turcia - aceste țări acoperă toate tipurile de răspunsuri.

Importanța acestui item se îndreaptă către gama largă de răspunsuri și se pare că este nevoie de educarea cadrelor didactice și a personalului pentru a menține o abordare mai bună, congruentă cu problema.

Toate sălile de clasă au stabilit în mod explicit orientări, proceduri și așteptări legate de comportament.

Anglia este pe deplin de acord, în timp ce Germania nu este total de acord. Polonia este pe deplin de acord, iar Letonia este de acord și este total de acord. Spania este de acord dar și dezacord, în timp ce în Portugalia, România și Turcia au fost acoperite toate tipurile de răspunsuri.

Este evident că toate clasele au nevoie de îndrumare cu privire la care este comportamentul pe care trebuie să-l manifeste în școală. O campanie informativă, la începutul fiecărui an școlar - și activități specifice despre așteptări au elevii, mai degrabă decât ceea ce le este interzis să facă în timpul anului școlar - va întări așteptările.

Elevii învață cum să rezolve problemele între ei în cadrul comunității școlare.

Germania nu este în totalitate nici de acord, nici în dezacord. Polonia este pe deplin de acord. Anglia este de acord și este total de acord. Macedonia de Nord este de acord și nu este de acord. Au fost identificate dezacorduri în Letonia, Portugalia, România și Turcia, unde au fost acoperite toate tipurile de răspunsuri.

Este necesară o mai bună implicare a studenților în mediere și crearea unui model de mediere a conflictelor de la egal la egal. De asemenea, este utilă formarea elevilor pentru medierea conflictelor, astfel încât acest lucru să poată fi învățat în școală.

Procedurile disciplinare se adresează cauzelor principale ale comportamentelor.

Germania este total în dezacord. Polonia este pe deplin de acord, iar Anglia este în egală măsură de acord și dezacord. Letonia și Macedonia de Nord sunt de acord și dezacord, iar toate celelalte țări acoperă toate tipurile de răspunsuri.

Fiind un proces foarte dificil și care consumă timp, găsirea cauzelor reale ale comportamentelor trebuie studiată de o echipă: profesori, părinți, consilier și psiholog, printr-un efort complementar.

Elevii învață cum acțiunile lor influențează comunitatea școlară și preiau responsabilitatea pentru acțiunile lor.

Germania nu este în totalitate nici de acord, nici în dezacord. Letonia și Polonia sunt pe deplin de acord. Anglia și Macedonia de Nord sunt de acord și nici nu sunt de acord, nici nu sunt de acord. Portugalia, România și Turcia acoperă toate tipurile de răspunsuri.

Impactul social este vizibil prin oferirea de feedback din partea părților implicate și de la

părți neutre/observatori.

Membrilor școlii și/sau comunității care sunt victime ale agresiunilor li se oferă oportunități de a participa voluntar la un proces restaurator.

Germania nu este total de acord. Polonia este pe deplin de acord. Macedonia de Nord și Spania sunt de acord și dezacord. Celelalte țări au acoperit întreaga gamă de răspunsuri.

Poate ar fi utilă instruirea elevilor pentru a ieși din cercul vicios, astfel încât membrii școlii vătămăți să știe cum să procedeze în astfel de situații. Sprijinul emoțional oferit școlii și membrilor comunității care sunt vătămăți poate fi dublat de sesiuni de creștere a inteligenței lor emoționale și a asertivității.

Elevii se simt confortabil să raporteze oficialilor școlii hărțuirea, agresiunile și insultele/rasismul

Germania și Polonia sunt pe deplin de acord. Anglia și Macedonia de Nord sunt de acord și dezacord. Celelalte țări acoperă întreaga gamă de răspunsuri. Poate fi necesar să se găsească modalități de creștere a încrederii în personalul școlar în ceea ce privește aplicarea corectă a procedurilor. De

asemenea, este necesar să se creeze un climat de încredere și protecție în școli în ceea ce privește implicarea personalului în problemele școlare.

În secțiunea privind **sistemele, structurile și comunitățile școlare**, respondenții au răspuns de la acord puternic la dezacord puternic, după cum urmează:

Există protocoale scrise pentru invitarea și implicarea studenților să participe la o intervenție restaurativă (în mod voluntar).

Anglia este pe deplin de acord. Germania este în total dezacord. Polonia este pe deplin de acord, iar Macedonia de Nord este ferm de acord și nici nu este de acord sau dezacord. Toate celelalte țări acoperă toate tipurile de răspunsuri.

Sunt necesare protocoale scrise pentru a orienta procesele în timpul intervențiilor de restaurare.

Profesorii/Personalul dispun de un sistem de urmărire și verificare a acordurilor încheiate de participanți în timpul intervențiilor restaurative.

Germania este în dezacord. Polonia este pe deplin de acord. Anglia este de acord și în dezacord, iar Macedonia de Nord este total de acord și nici nu este de acord sau dezacord. Celelalte țări acoperă toate tipurile de răspunsuri.

Procedurile au nevoie de claritate cu privire la toate fazele de implementare.

Profesorii/Personalul utilizează în mod regulat date (de exemplu, sondaje ale elevilor, personalului și părinților/apartinătorilor) pentru a evalua eficacitatea eforturilor de practică restaurativă.

Germania este total în dezacord. Polonia este pe deplin de acord. Anglia și Macedonia de Nord sunt și de acord, și în dezacord. Celelalte țări acoperă toate tipurile de răspunsuri. Crearea bazelor de date și utilizarea instrumentelor sociologice vor oferi imagini clare asupra subiectului și vor permite o intervenție eficientă.

Există proceduri pentru ca personalul, studenții și părinții/îngrijitorii să solicite intervenții restaurative.

Germania este în dezacord total, iar Polonia este pe deplin de acord. Anglia este de acord și în dezacord, iar celelalte țări acoperă toate tipurile de răspunsuri. Necesitatea creării acestor proceduri este esențială.

Cultura restaurativă predomină și există mementouri explicite ale practicilor restaurative în întreaga școală (de exemplu, postere).

Anglia este pe deplin de acord, iar Germania este în total dezacord. Polonia este pe deplin de acord, iar celelalte țări acoperă toate tipurile de răspunsuri. Există mementouri în școli despre practicile restaurative și trebuie reînnoite pentru o mai bună vizibilitate și pentru creșterea interesului..

Când apare un incident legat de comportament, personalul folosește întrebări reparatorii („Cine a fost afectat de acțiunile tale?") pentru a promova rezolvarea conflictului

Germania nu este în totalitate nici de acord, nici în dezacord. Polonia este pe deplin de acord, iar Anglia este ferm de acord și de acord. Celelalte țări acoperă mai multe tipuri de răspunsuri. Poate fi util pentru școli să creeze un cod de luare la cunoștință cu privire la tipurile de comportamente și consecințele fiecăruia..

În ultima secțiune a chestionarului, respondentul a trebuit să răspundă cu DA sau NU la următoarele întrebări, după cum urmează:

Există o persoană responsabilă pentru adoptarea practicilor restaurative în cadrul școlii dumneavoastră?

Anglia, Germania, Macedonia de Nord și Polonia au răspuns „Da", Spania a răspuns „Da" și „indisponibil", iar celelalte țări acoperă toate variantele de răspuns.

Poate fi util ca o persoană să fie responsabilă de adoptarea practicilor restaurative în cadrul școlii.

Este școala dispusă să ofere în mod deschis și activ sprijin continuu pentru practicile restaurative?

Anglia, Germania și Polonia au spus „Da". Răspunsul din Letonia, Spania și Macedonia de Nord a fost „Da" și „indisponibil", iar celelalte țări acoperă toate variantele de răspuns.

Este posibil ca, după crearea unei metodologii clare în școli, să existe mai mult interes și mai multă disponibilitate pentru a oferi în mod activ sprijin continuu pentru practicile restaurative.

Sunteți deschis ca școala dvs. să primească formare în practicile restaurative? Ați dori ca școala dvs. să-și aprofundeze practica restaurativă?

Anglia, Germania, Macedonia de Nord, Polonia au răspuns „Da”, Portugalia - „Da” și „indisponibil”. România, Spania și Turcia acoperă toate variantele de răspuns.

Formarea va crea noi posibilități și noi perspective în aparat și în cercetarea celor mai bune abordări în ceea ce privește practica restaurativă.

3/ **Recomandări**



3. Recomandări

Ținând cont de obiectivele acestui proiect și pe baza datelor rezultate în urma cercetării cantitative și calitative, putem recomanda următoarele:

Crearea unei definiții mai clare a practicilor restaurative, suficient de flexibilă pentru a fi aplicată în toate circumstanțele și capabilă să răspundă nevoilor diferitelor școli și situații;

Elaborarea unui program de pregătire înainte de aplicarea practicilor restaurative în școli: creșterea inteligenței emoționale la elevi și părinți, creșterea asertivității, întărirea încrederii în personal și creșterea nivelului de legături între personalul școlii, familii, comunități pentru a transforma acestea în resurse pentru aplicarea practicilor restaurative în școli;

Formarea cadrelor didactice pentru a identifica cele mai bune practici restaurative pentru circumstanțele specifice și problemele acestora;

Transformarea conflictelor în oportunități de dezvoltare prin asumarea responsabilității și colaborarea pentru a rezolva problemele;

Creșterea conștiinței cu privire la consecințele diferitelor tipuri de comportament;

Reconsiderarea răspunsurilor regulamentelor școlare cu privire la comportamentele nedorite și conversia de la pedeapsă la practici restaurative;

Dezvoltarea unui nou tip de comunicare bazat pe psihologia pozitivă și mindfulness pentru elevi, familii, cadre didactice și comunitate;

Pregătirea aplicării practicilor restaurative în școli, prin modele clare și flexibile care pot fi implementate pentru elevi (mediere de la egal la egal), pentru cadrele didactice, pentru părinți și de asemenea pentru echipa creată de aceștia (elevi, părinți, profesori, comunitate)

Găzduirea evenimentelor școlare și crearea de mementouri privind practicile restaurative, oferirea spațiilor pentru mediere și stabilirea persoanelor responsabile de procese.

PARTNERS



PROJECT NUMBER 2020-1-RO01-KA201-080411

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.